

# ORO UOSTŲ SAVININKŲ IR ORO EISMO VALDYMO ORGANŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS

Taisyklės Nr. 028.1

Galioja nuo 2019-07-01

## TURINYS

### BENDROSIOS DRAUDIMO SĄVOKOS IR SĄLYGOS

|                                                                            | P. |
|----------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Draudimo sutarties sąvokos.....                                         | 1  |
| 2. Draudimo apsaugos galiojimas.....                                       | 2  |
| 3. Draudėjo pareiga atskleisti informaciją.....                            | 3  |
| 4. Draudimo įmoka ir mokėjimo tvarka.....                                  | 3  |
| 5. Draudimo sutarčių sudarymas galiniais telekomunikacijų įrenginiais..... | 3  |
| 6. Draudimo sutarties pasibaigimas ir pakeitimas.....                      | 3  |
| 7. Bendrosios išlygos.....                                                 | 4  |
| 8. Draudėjo pareigos, atsitikus apdraustai rizikai.....                    | 4  |
| 9. Draudimo išmoka.....                                                    | 4  |
| 10. Skundų nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka.....                      | 5  |
| 11. Asmens duomenų tvarkymas.....                                          | 5  |
| 12. Subrogacija ir regresinio reikalavimo teisė.....                       | 5  |
| 13. Konfidencialumas.....                                                  | 5  |
| 14. Kitos sąlygos.....                                                     | 5  |

### SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

|                                                                                                            |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Paaiškinimai dėl taisyklėse vartojamų sąvokų .....                                                      | 6  |
| 2. Draudimo objektas .....                                                                                 | 7  |
| 3. Draudžiamasis įvykis.....                                                                               | 7  |
| 4. Draudimo rizikos.....                                                                                   | 7  |
| 5. Nedraudžiamieji įvykiai.....                                                                            | 8  |
| 6. Draudimo suma .....                                                                                     | 9  |
| 7. Išskaita .....                                                                                          | 9  |
| 8. Draudimo įmoka .....                                                                                    | 9  |
| 9. Draudimo sutarties sudarymas ir įsigaliojimas.....                                                      | 9  |
| 10. Draudimo sutarties galiojimo terminas .....                                                            | 9  |
| 11. Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas .....                                                      | 9  |
| 12. Draudėjo ir BTA pareigos įvykus draudžiamajam įvykiui.....                                             | 9  |
| 13. Žalos dydžio nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo tvarka. Dvigubo draudimo sąlygos .....             | 10 |
| 14. Draudėjo kreipimasis į draudiką dėl draudimo išmokos išmokėjimo nukentėjusiam trečiajam asmeniui ..... | 10 |
| 15. Nukentėjusio trečiojo asmens tiesioginio reikalavimo teisė.....                                        | 10 |
| 16. Draudimo išmokos mokėjimas draudėjui .....                                                             | 11 |
| 17. Draudėjo išlaidų atlyginimas .....                                                                     | 11 |

### PRIEDAI

|                                                                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Priedas. Rizikų nuo radiacijos poveikio ir radioaktyvaus užteršimo išimčių nuostata (atitinka išlygą AVN38A) .....     | 12 |
| 2. Priedas. Karo, nuvarymo atvejų ir kitų aviacijos pavojų rizikų išimties nuostatai (atitinka išlygą AVN48B).....        | 12 |
| 3. Priedas. Rizikų, susijusių su triukšmu, užteršimu ir kitais pavojais išimties nuostatai (atitinka išlygą AVN46B) ..... | 12 |
| 4. Priedas. Datų interpretavimo rizikos nuostata (atitinka išlygą AVN2000).....                                           | 12 |

### BENDROSIOS DRAUDIMO SĄVOKOS IR SĄLYGOS

#### 1. Draudimo sutarties sąvokos

**1.1. Draudikas** – AAS "BTA Baltic Insurance Company", atstovaujama filialo Lietuvoje, toliau vadinama BTA.

**1.2. Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į BTA dėl draudimo sutarties sudarymo, arba kuriam BTA pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su BTA savo ar kitų asmenų naudai.

**1.2.1.** Su Draudėju ir/ar Apdraustuoju susiję asmenys, taip pat privalantys vykdyti pareigas, nustatytas Draudėjui:

- asmenys, kurie kartu gyvena su Draudėju arba Apdraustuoju;
- asmenys, kurie yra atsakingi už draudimo objektą pagal susitarimą su Draudėju ar Apdraustuoju;
- asmenys, kurie turi draudimo interesą kartu su Draudėju ar Apdraustuoju, arba kiti asmenys, nurodyti draudimo sutartyje;
- asmenys, susiję su Draudėju ar Apdraustuoju darbo, paslaugų teikimo ar kitokiais teisiniais santykiais, bei turi pareigą veikti sutinkamai su saugumo reikalavimais.

**1.3. Apdraustasis** – asmuo, kurio turtiniai interesai yra draudžiami:

- turto draudimo atveju – pagal draudimo sutartį, apdrausto turto savininkas arba raštiškai sutartyje nurodytas asmuo;
- civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, kurio turtiniai interesai, atsirandantys iš civilinės atsakomybės, yra draudžiami;
- asmenų draudimo atveju - fizinis asmuo, nurodytas draudimo sutartyje, kurio sveikata, gyvybė ar fizinė būklė yra apdrausta draudimo sutartimi.

**1.4. Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir Apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

**1.5. Trečioji šalis** – civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, patyręs nuostolių, dėl Draudėjo ar /ir Apdraustojo veiksmų ar neveikimo, ir kuris turi teisę į draudimo išmoką sutinkamai su draudimo sutarties sąlygomis.

**1.6. Draudimo sutarties šalys** – Draudėjas ir BTA.

**1.7. Draudimo objektas** - turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

**1.8. Prašymas sudaryti draudimo sutartį** – BTA nustatytos formos dokumentas, kuriame Draudėjas pateikia reikalingą informaciją draudimo sutarčiai sudaryti. Prašymas gali būti nepateikiamas, jeigu draudėjas suteikia BTA informaciją, kurią BTA laiko pakankama draudimo rizikai įvertinti. Prašymo sudaryti draudimo sutartį priėmimas, neįpareigoja BTA sudaryti draudimo sutarties.

**1.9. Draudimo sutartis** – susitarimas tarp BTA ir Draudėjo, pagal kurį Draudėjas įsipareigoja sumokėti draudimo sutartyje nustatytais terminais sutarto dydžio draudimo įmoką, vykdyti kitas draudimo sutartyje įtvirtintas pareigas, o BTA įsipareigoja mokėti draudimo išmoką asmeniui, nurodytam draudimo sutartyje, įvykus draudžiamajam įvykiui, sutinkamai su draudimo sutarties nuostatomis.

**1.10. Draudimo sutarties liudijimas (polisas)** – dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą bei apimantis draudimo sutarties sąlygas, dėl kurių BTA ir Draudėjas susitarė.

**1.11. Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka.

**1.12. Nevisiškas draudimas** – atvejai, kai nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA išmoka išmokos dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

**1.13. Dvigubas draudimas** – atvejai, kai Draudėjas sudaro kelias draudimo sutartis dėl tų pačių draudimo rizikų keliose ar toje pačioje draudimo bendrovėje. Tokiu atveju, Draudėjas privalo raštu pranešti BTA apie sudarytą kitą draudimo sutartį bei nurodyti draudimo sumą ir kitas sutarties sąlygas. Priešingu atveju, Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, įgyja teisę susigrąžinti atitinkamą draudimo išmokos dalį.

**1.14. Papildomas draudimas** – atvejai, kai yra apdrausta tik dalis turto vertės ar draudimo rizikos. Tokiu atveju draudėjas turi teisę sudaryti papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo bendrove. Šiuo atveju draudimo suma pagal kelias draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

**1.15. Išskaita** – draudimo išmokos dalis, įtvirtinta draudimo sutartyje, kurios BTA neatlygina. Išskaita apibrėžiama konkrečia pinigų suma ir/arba procentine nuostolio išraiška, jeigu draudimo liudijime nėra nurodyta kitaip. Jeigu draudimo sutartyje yra įtvirtinta kelių rūšių išskaitos tai pačiai rizikai, tai visuomet taikoma viena, didesnė iš jų.

**1.16. Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis privalo mokėti BTA už draudimo apsaugą.

**1.17. Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką.

**1.18. Nedraudžiamasis įvykis** – atvejis, kai BTA draudimo išmokos nemoka.

**1.19. Draudimo rizika** – įvykio, kurio atsitikimas ateityje yra įmanomas ir kuris nepriklauso nuo Draudėjo ir/ar Apdraustojo valios, tikimybė.

**1.20. Draudimo išmoka** – pinigų suma, išmokama įvykus draudžiamajam įvykiui arba suteiktos paslaugos, jeigu tai numatyta draudimo sutartyje.

**1.21. Draudimo interesas** – Apdraustojo interesas nepatirti nuostolių dėl įvykusio draudžiamąjo įvykio.

**1.22. Kompensacinis principas** – draudimo principas, pagal kurį draudimo išmoka yra suskaičiuojama remiantis patirto dėl draudžiamąjo įvykio nuostolių dydžiu.

**1.23. Rašytinis dokumentas:**

a) surašytas raštu ir apimantis visus būtinus rekvizitus, įskaitant parašą, atitinkantį galiojančius Lietuvos Respublikoje teisės aktus;

b) perduotas telegrafinio, faksimilinio ryšio ar kitokiais telekomunikacijų galiniais įrenginiais, jeigu yra užtikrinta teksto apsauga ir galima identifikuoti parašą, įskaitant ir elektroninį laišką.

## **2. Draudimo apsaugos galiojimas**

**2.1.** Draudimo laikotarpis yra laiko tarpas, kai galioja draudimo apsauga.

**2.2.** Draudimo apsauga įsigalioja draudimo sutartyje nurodytą dieną 00:00, bet ne anksčiau nei sumokama draudimo įmoka arba pirma jos dalis, jeigu:

**2.2.1.** draudimo įmokos arba pirmos jos dalies mokėjimo data yra nenurodyta draudimo sutartyje;

**2.2.2.** draudimo laikotarpio pradžia sutampa su draudimo įmokos ar pirmos jos dalies sumokėjimo diena;

**2.2.3.** draudimo įmokos arba pirmos jos dalies sumokėjimo terminas yra ankstesnis nei draudimo laikotarpio pradžia.

**2.3.** Tais atvejais, kai draudimo apsaugos įsigaliojimas yra susiejamas su draudimo įmokos arba jos pirmos dalies sumokėjimu, draudimo apsauga įsigalioja kitą dieną 00:00 valandų po pinigų gavimo dienos, bet ne anksčiau nei nurodyta draudimo sutartyje.

**2.4.** Draudimo išmoka, įvykus draudžiamajam įvykiui iki draudimo apsaugos įsigaliojimo, nemokama.

**2.5.** Jeigu draudimo sutartyje numatyta, kad draudimo įmoka turi būti sumokėta po pirmos draudimo laikotarpio pradžios dienos, tai draudimo apsauga įsigalioja pirmą draudimo laikotarpio pradžios dieną 00:00.

**2.6.** Draudimo sutartis galioja iki draudimo laikotarpio, numatyto draudimo sutartyje, paskutinės dienos 24:00, jeigu draudimo sutartis dėl kitų priežasčių nesibaigia anksčiau.

### 3. Draudėjo pareiga atskleisti informaciją

**3.1.** Prieš pasirašydamas draudimo sutartį, Draudėjas įsipareigoja pateikti BTA teisingą bei išsamią informaciją, kurios prašo BTA, ir kuri yra susijusi su draudimo objektu bei yra būtina, siekiant įvertinti draudimo riziką.

Jeigu draudėjas tyčia neatskleidžia informacijos, kuri yra būtina įvertinti draudimo rizikai, arba tyčia pateikia klaidingą ar neišsamią informaciją, BTA turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia. Tokiu atveju BTA draudimo įmokos negrąžina.

**3.2.** Jeigu draudimo sutartis dėl to paties draudimo objekto pratęsiama iškart po ankstesnės sutarties pasibaigimo, o Draudėjas ar Apdraustasis nenurodo, kad informacija nuo ankstesnės draudimo sutarties sudarymo pasikeitė, BTA laiko, kad anksčiau pateikta informacija nepasikeitė.

**3.3.** Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, Draudėjas privalo raštu nedelsiant pranešti apie visus pasikeitimus draudimo laikotarpio galiojimo metu, dėl kurių gali padidėti draudimo rizika. Pasikeitimai, apie kuriuos būtina pranešti, yra:

- a) reikšmingi pasikeitimai, susiję su draudimo objektu;
- b) būdų, kuriais naudojamas draudimo objektas, pasikeitimai.
- c) kitos reikšmingos aplinkybės, dėl kurių draudimo rizika padidėja.

**3.4.** Jeigu informacija, pateikta BTA apie draudimo objektą ir apdraustas rizikas, pasikeičia, ir dėl to padidėja draudimo rizika, taip pat, kai BTA yra suklaidinama dėl nereikšmingo Draudėjo suklydimo, BTA turi teisę per vieną mėnesį nuo sužinojimo dienos pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutarties sąlygas, įskaitant draudimo įmokos dydį.

Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų, arba neatsako BTA per 1 (vieną) mėnesį nuo pranešimo apie siūlomą naujas sąlygas išsiuntimo dienos, BTA turi teisę nutraukti draudimo sutartį suėjus šiame sakinyje nurodytam terminui be atskiro pranešimo.

Jeigu BTA įrodo, kad žinodama apie padidėjusią riziką nebūtų sudariusi draudimo sutarties, BTA per 2 (du) mėnesius nuo sužinojimo apie padidėjusią riziką, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.

**3.5.** Draudėjo pareigos atskleisti informaciją pažeidimas sukelia ir kitas teises pasekmes, įtvirtintas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

### 4. Draudimo įmoka ir mokėjimo tvarka

**4.1.** Draudėjas privalo sumokėti draudimo įmoką BTA, nustatyto dydžio bei nustatytais terminais, kaip numatyta draudimo sutartyje.

**4.2.** Draudimo įmoka yra laikoma sumokėta:

**4.2.1.** jeigu draudimo įmoka mokama pavedimu – nuo pinigų sumos gavimo į BTA ar įgalioto draudimo tarpininko banko sąskaitą;

**4.2.2.** jeigu draudimo įmoka mokama kitais mokėjimo būdais – nuo datos, nurodytos konkrečiame pinigų sumokėjimo faktą patvirtinančiame dokumente. Mokėjimo būdų sąrašą rasite apsilankę mūsų interneto svetainėje [www.bta.lt](http://www.bta.lt), arba paskambinę telefonu (8 5) 2600 600;

**4.3.** Jeigu Draudėjas nesumoka draudimo įmokos draudimo sutartyje nustatyto laiku, Draudėjas moka BTA 0,02 % delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną, tačiau ne daugiau kaip 10 % nuo nesumokėtos bendros draudimo įmokos. BTA netaikys aukščiau minėtų delspinigių atvejais, kai:

- a) draudimo įmoka mokama vienu mokėjimu;
- b) draudimo įmoka mokama dalimis – už pirmą mokėjimą.

**4.4.** Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatyto laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, - tokiu atveju draudimo sutartis neįsigalioja ir yra anuliuojama be atskiro draudiko pranešimo praėjus 30 dienų po įmokos mokėjimo termino), BTA sutartyje numatytu rašytiniu dokumentu informuoja, kad per 30 dienų nuo rašytinio dokumento išsiuntimo dienos draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo sutartis pasibaigs.

### 5. Draudimo sutarčių sudarymas galiniais telekomunikacijų įrenginiais

**5.1.** Draudimo sutartis gali būti sudaryta galiniais telekomunikacijų įrenginiais, t.y. paštu, internetu, elektroniniu paštu, telefonu bei kitais informacijos apsiųtimo būdais.

**5.2.** Kai draudimo sutartis yra sudaroma Draudėjo, kuris yra vartotojas, tokiai sutarčiai taikomos ne gyvybės draudimo sutarčių sudarymo gairės, kurios yra viešai prieinamos [www.bta.lt](http://www.bta.lt). Ne gyvybės draudimo sutarčių sudarymo gairės, be visa ko, numato atsisakymo teisės procedūrą, t.y. teisę atsisakyti nuo sudarytos draudimo sutarties.

Vartotojas yra fizinis asmuo, sudarantis draudimo sutartį su verslu ar profesine veikla nesusijusiais tikslais.

### 6. Draudimo sutarties pasibaigimas ir pakeitimas

**6.1.** Draudimo sutartis baigiasi paskutinę draudimo laikotarpio dieną 24:00, jeigu Draudėjas ir BTA nesusitarė kitaip.

**6.2.** Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet kuriuo metu, prieš 15 dienų raštu apie tai informuodamas BTA. Tokiu atveju, draudimo sutartis bus laikoma nutraukta dieną, nurodytą pranešime, bet ne anksčiau negu 15 (penkioliktą) dieną, po to kai buvo gautas pranešimas apie nutraukimą.

Tokiu atveju:

**6.2.1.** jeigu draudimo išmoka nebuvo išmokėta ar pretenzijų nebuvo pareikšta per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina Draudėjui dalį draudimo įmokos, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

**6.2.2.** jeigu buvo išmokėta ir/ar rezervuota draudimo išmoka ar buvo pareikšta pretenzijų per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina dalį draudimo įmokos, kuri yra lygi nepanaudotos draudimo įmokos dalies už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį ir išmokėtos draudimo išmokos skirtumui, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % nuo grąžintinos sumos).

**6.3.** Draudimo sutarties sąlygos gali būti papildytos ar pakeistos tik rašytiniu BTA ir Draudėjo susitarimu.

**6.4.** Draudimo sutartis gali būti nutraukta ir kitais pagrindais, įtvirtintais LR draudimo teisės aktuose, reglamentuojančiuose draudimo sutartinius teisinius santykius.

## **7. Bendrosios išlygos**

**7.1.** Jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, BTA nemoka draudimo išmokos dėl:

**7.1.1.** teroristinių veiksmų (veiksmai, pasireiškiantys jėgos ar smurto naudojimu arba grasinimais panaudoti šiuos veiksmus bet kokios trečiosios šalies, kuri veikia atskirai ar organizuotai su kokia nors organizacija ar vyriausybe, ar jų naudai, kurie atliekami dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių priežasčių ir kurios ketinimai yra pastatyti vyriausybę ar visuomenę ar jos dalį į pavojų); nuostoliai, atsiradę dėl prevencinių veiksmų prieš teroristinius veiksmus taip pat nėra atlyginami.

**7.1.2.** karo, invazijos, priešiško užsienio valstybės veiksmų, karinių ar joms prilyginamų operacijų, tokių kaip pilietinio karo (paskelbus ar nepaskelbus karo), riaušių, streiko, sukilimo, maišto, revoliucijos, karo padėties, marodieravimo, vandalizmo, sabotažo; streiko, lokauto, viešosios tvarkos sutrikdymų, kurie prilygtų perversmui ar riaušėm, nuosavybės konfiskavimo, nacionalizacijos, jeigu tai yra sukelta ar sankcionuota valstybės valdžios, nepriklausomai nuo to, teisėtai ar ne; kitos politinės rizikos bei visi kiti nuostoliai ar išlaidos, patirtos tiesiogiai ar netiesiogiai dėl tokių veiksmų prevencijos, taip pat nėra atlyginamos;

**7.1.3.** tiesioginio ar netiesioginio branduolinio sprogo, branduolinės energijos ar radioaktyvių preparatų poveikio, tiesioginio ar netiesioginio radioaktyvaus užterštumo;

**7.1.4.** tyčinių Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjų veiksmų.

**7.2.** Nepriklausomai nuo bet kokių sąlygų, esančių draudimo sutartyje, BTA neturi prievolės teikti draudimo apsaugą ar atlikti bet kokius mokėjimus, ar teikti paslaugas, ar teikti naudą asmenims ar bet kokiai trečiajai šaliai, jeigu tokia draudimo apsauga, mokėjimas, paslauga, nauda ir/ar verslas ar Draudėjo veikla, Apdraustojų ar Naudos gavėjų, reikalaujančio draudimo išmokos, pažeidžia įgyvendinamas sankcijas, finansinį embargą ar ekonomines sankcijas, įstatymus ar sąlygas, kurias tiesiogiai įgyvendina BTA. Įgyvendinamos sankcijos yra nacionalinės sankcijos, nustatytos Lietuvos Respublikos teisės aktų, Europos Sąjungos sankcijos, Jungtinių Tautų Organizacijos sankcijos, Jungtinių Amerikos Valstijų sankcijos ir/ar kitos sankcijos, kurių BTA turi laikytis ir vykdyti sutinkamai su teisės aktų reikalavimais.

## **8. Draudėjo pareigos, atsitikus apdraustai rizikai**

**8.1.** Tam, kad Draudėjas ar Apdraustasis įgytų teisę gauti draudimo išmoką atsitikus apdraustai rizikai, jis privalo:

**8.1.1.** nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (jeigu šių taisyklių specialiosiose sąlygose nenurodyta kitaip) informuoti BTA apie įvykusį galimai draudžiamąjį įvykį šių taisyklių specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka. Jeigu Draudėjas ar Apdraustasis informuoja BTA apie atsitikusią apdraustą riziką pavėluotai, Draudėjas ar Apdraustasis privalo įrodyti, kad nebuvo įmanoma informuoti laiku;

**8.1.2.** nedelsiant informuoti kompetentingas tarnybas (pvz. gydymo įstaigą, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamentą, policiją, avarines tarnybas ir pan.);

**8.1.3.** vykdyti visus BTA duotus nurodymus bei imtis visų priemonių, siekiant sumažinti žalą ir užkirsti kelią jos atsiradimui ar jos padidėjimui;

**8.1.4.** sudaryti BTA galimybę apžiūrėti įvykio vietą, atlikti tyrimą bei apklausti liudytojus taip, kad BTA galėtų nustatyti nuostolio priežastis ir dydį;

**8.1.5.** pateikti visą informaciją ir dokumentus, kurių prašo BTA, įskaitant ir komercines paslaptis, jeigu jos Draudėjui ar Apdraustajam yra žinomos, tam, kad BTA galėtų nustatyti atsitikusios apdraustos rizikos priežastis ir žalos dydį;

**8.1.6.** esant galimybei išlaikyti įvykio vietą nepalietą, kol atvyks BTA atstovas, jeigu BTA nedavė kitų nurodymų. Šis punktas netaikomas kiek yra būtina įvykdyti šių Bendrųjų draudimo sąvokų ir sąlygų 8.1.3. punkto reikalavimus;

**8.1.7.** jeigu draudimo objektas negali būti išsaugotas nepakeičiant jo būklės po įvykio dėl Bendrųjų draudimo sąvokų ir sąlygų 8.1.3.p., esančių reikalavimų vykdymo ar dėl kitų teisinių ir pagrįstų priežasčių, pasirūpinti, kad pažeisto turto nuotraukos būtų padarytos kaip įmanoma operatyviau ar pažeistas draudimo objektas būtų nufilmuotas, siekiant užfiksuoti nuostolius, bei atsiųsti nuotraukas ar vaizdo įrašą į BTA el. paštu: zalos@bta.lt ar kitu BTA tinkamu būdu.

**8.2.** Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas tyčia ar dėl didelio neatsargumo nevykdo Taisyklėse nurodytų pareigų, BTA turi teisę sumažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją mokėti.

## **9. Draudimo išmoka**

**9.1.** Draudimo išmoka BTA išmoka ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.

**9.2.** Vagystės ar plėšimo atveju, kuomet draudimo išmoka išmokėta, o draudimo objektas vėliau atsirado, BTA turi teisę reikalauti draudimo išmokos grąžinimo ar reikalavimo teisės į draudimo objektą perleidimo. Jeigu BTA nusprendė nepasilikti rasto draudimo objekto, bet rastas objektas yra apgadintas, tuomet Draudėjas, grąžindamas gautą iš BTA draudimo išmoką, iš jos išskaičiuoja su BTA suderintas išlaidas, būtinas atstatyti daiktą į pradinę padėtį.

**9.3.** Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir BTA nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo prašymu BTA išmoka sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jeigu tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.

**9.4.** Jeigu BTA uždelsia išmokėti draudimo išmoką dėl savo kaltės, BTA moka 0,02% delspinigius nuo mokėtinos draudimo

išmokos sumos už kiekvieną uždelstą dieną, tačiau neviršijant 10 % nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos.

**9.5.** Mokant draudimo išmoką, įskaitomos visos draudimo įmokos (už einamuosius draudimo metus), kurių mokėjimo terminas suėjęs draudimo išmokos mokėjimo dienai. Esant Draudėjo sutikimui, gali būti įskaitomos įmokos, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs. Tais atvejais, kai dėl draudžiamojo įvykio draudimo objektas žūsta, sunaikinamas arba prarandamas, mokant draudimo išmoką išskaičiuojamos visos pagal sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.

**9.6.** Tuo atveju, kai BTA negali susigrąžinti išmokos atgręžtinio reikalavimo tvarka dėl tyčinių Apdraustojo veiksmų ar didelio jo neatsargumo, BTA gali nemokėti draudimo išmokos dalyje, kurioje pretenziją pareikšti nėra galimybės, arba, jeigu draudimo išmoka jau išmokėta, reikalauti išmokos grąžinimo iš Draudėjo.

**9.7.** Pagal asmens, turinčio teisę reikalauti draudimo išmokos, BTA suteikia tokiam asmeniui galimybę susipažinti su turimais dokumentais, kuriais remdamasi BTA priėmė sprendimą išmokėti draudimo išmoką arba atsisakė išmokėti draudimo išmoką, ar išduoda dokumentų kopijas už užmokestį, neviršijantį dokumentų kopijų išdavimo išlaidų.

BTA nesuteikia galimybės asmeniui, turinčiam teisę reikalauti draudimo išmokos, susipažinti su turimais dokumentais bei neteikia dokumentų kopijos, jeigu:

- a) BTA pateikė dokumentus teisėsaugos institucijoms tyrimui dėl apdraustos rizikos atsitikimo aplinkybių;
- b) dokumentuose yra komercinė kito asmens paslaptis, kurios asmuo turintis teisę reikalauti draudimo išmokos, neturi teisės gauti;
- c) dokumentuose yra asmens duomenys, kurių asmuo turintis teisę reikalauti draudimo išmokos, neturi teisės gauti.

## **10. Skundų nagrinėjimo ir Ginčų sprendimo tvarka**

**10.1.** BTA skundų nagrinėjimo procedūra dėl nepatenkintų draudimo sutartimi ar suteiktomis draudimo paslaugomis, pateiktą asmens, prašančio sudaryti draudimo sutartį, Draudėjo, Apdraustojo, Naudos gavėjo ar kito asmens turinčio teisę reikalauti draudimo išmokos, yra viešai prieinama [www.bta.lt](http://www.bta.lt).

**10.2.** Visi ginčai, kilę tarp draudimo sutarties šalių, sprendžiami derybų būdu. Jeigu taikus susitarimas nepasiekiamas, visi ginčai, kylantys iš draudimo sutarties ir susiję su draudimo sutarties pažeidimu, nutraukimu ar negaliojimu, sprendžiami LR teisme sutinkamai su Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teismuose pagal BTA filialo Lietuvoje buveinės adresą.

## **11. Asmens duomenų tvarkymas**

**11.1.** BTA kaip asmens duomenų tvarkytojas, fizinių asmenų duomenis tvarko sutinkamai su asmens duomenų tvarkymo reikalavimais, apibrėžtais 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), bei kitais teisės aktų reikalavimais.

Asmens duomenų tvarkymo principai bei BTA vykdoma privatumo politika yra paskelbta [www.bta.lt](http://www.bta.lt)

## **12. Subrogacija ir regresinio reikalavimo teisė**

**12.1.** Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (subrogacija arba regresinio reikalavimo teisė). Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti visą BTA prašomą informaciją, kad Draudikas galėtų tinkamai įgyvendinti jam perėjusią reikalavimo teisę.

## **13. Konfidencialumas**

**13.1.** Šalys įsipareigoja neatskleisti konfidencialios informacijos, gautos draudimo sutartinių ar ikisutartinių teisinių santykių pagrindu, tretiesiems asmenims, taip pat nenaudoti šios informacijos tokiu būdu, kuris pažeistų kitos draudimo sutarties šalies interesus. BTA turi teisę pateikti visą reikalingą informaciją nepriklausomiems ekspertams bei perdraudikams, gautą draudimo sutartinių ar ikisutartinių santykių pagrindu, taip pat saugoti ją BTA duomenų bazėse. Ši pareiga netaikoma, kuomet šalys, sutinkamai su LR teisės aktų reikalavimais, privalo pateikti informaciją kompetentingoms valstybės institucijoms.

## **14. Kitos sąlygos**

**14.1.** Bet koks pranešimas, kurį Draudėjas ar BTA privalo perduoti vienas kitam, turi būti atliktas šiose taisyklėse nurodytais terminais vienu iš žemiau nurodytų būdų:

**14.1.1.** įteikiant Draudėjui, draudimo polise ar kituose rašytiniuose dokumentuose nurodytais adresais ar šalių pranešimuose apie buveinių adresų pasikeitimą;

**14.1.2.** išsiunčiant registruotąją pašto korespondencijos siuntą;

**14.1.3.** elektroniniu paštu, kai šalys yra numačiusios šį pranešimo būdą sutartyje, arba konkludentiniais veiksmais išreiškia sutikimą keisti informaciją šiuo būdu;

**14.2.** BTA turi teisę perduoti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems Draudikams teisės aktų nustatyta tvarka. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Tokiu atveju Draudėjui grąžinamos jo sumokėtos draudimo įmokos už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

**14.3.** Sutartiniams draudimo teisiniams santykiams taikomi LR Teisės aktai.

**14.4** Draudimo sutartis sudaroma šių bendrųjų sąlygų ir specialiųjų sąlygų pagrindu. Jeigu specialiosios ir/ar individualios draudimo sąlygos, nurodytos sutartyje (draudimo liudijime) ir šiose Bendrosiose draudimo sąvokose ir sąlygose skiriasi, pirmenybė teikiama specialiosioms ir/ar individualioms draudimo sąlygoms.

**14.5.** Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas bei kiti asmenys, kurie draudimo sutarties pagrindu įgyja teisių, turi laikytis šiose Taisyklėse įtvirtintų pareigų.

**14.6.** Šios Taisyklės įsigalioja nuo patvirtinimo BTA valdyboje dienos, jeigu BTA valdyba nėra nurodžiusi kitos Taisyklių įsigaliojimo dienos.

**14.7.** Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp kalbų, lietuviškas tekstas turi pirmenybę.

**14.8.** Šios taisyklės skelbiamos BTA interneto tinklalapyje adresu <http://www.bta.lt>.

## **SPECIALIOSIOS SĄLYGOS**

### **1. Paaiškinimai dėl taisyklėse vartojamų sąvokų**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Draudimo sutartis</b>                            | Oro uostų savininkų ir oro eismo valdymo organų civilinės atsakomybės draudimo sutartis, sudaryta tarp BTA ir Draudėjo šių taisyklių pagrindu. Sutarties sudarymo faktą patvirtina draudimo liudijimas (polisas). Šalių susitarimai, priedai, pakeitimai yra neatskiriamos oro uosto savininkų ir oro eismo valdymo organų civilinės atsakomybės draudimo sutarties dalys.                            |
| <b>Draudėjas</b>                                    | Lietuvos Respublikos bei užsienio šalių fiziniai ir juridiniai asmenys, oro uostų savininkai ir oro eismo valdymo organai (toliau – Draudėjas(-ai), turintys licenciją (leidimą) vykdyti oro eismo aptarnavimo veiklą ir atlikti susijusius su tuo darbus oro uosto teritorijoje.                                                                                                                     |
| <b>Apdraustasis</b>                                 | Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės pilietis, dirbantis oro uosto teritorijoje Draudėjo pavedimu, pagal sutartį.                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Trečiasis asmuo</b>                              | Draudimo liudijime (polise) neįvardintas asmuo, kuris šiose taisyklėse nurodytomis sąlygomis įgyja teisę į draudimo išmoką.                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Oro uostas</b>                                   | Tai statinių ir priemonių kompleksas, kurio paskirtis priimti ir išleisti orlaivius, aptarnauti oro transportą ir teikti su tuo susijusias paslaugas (darbus). Oro uostas turi apibrėžtą teritoriją, kurioje yra aerodromas, oro stotis ir kiti antžeminiai (požeminiai) statiniai, komunikacijos, reikalingi įrengimai, transportas, ryšio ir kontrolės priemonės.                                   |
| <b>Oro eismo valdymo organai</b>                    | Tai vieningos oro eismo valdymo sistemos poskyriai arba žinybiniai oro eismo valdymo organai – komandiniai, skrydžių valdymo ir kiti punktai, esantys oro uosto teritorijoje. Oro uosto teritorijoje veiklą vykdyti gali viena(-s) arba kelios(-i) įmonės (juridiniai asmenys).                                                                                                                       |
| <b>Skrydis</b>                                      | Tai laikas nuo oro transporto judėjimo pradžios prieš pakilimą arba nuo variklių darbinio režimo didinimo pradžios prieš pakilimą, privažiuojant startinę poziciją pakilimo take, iki galutinio sustojimo nusileidimo take.                                                                                                                                                                           |
| <b>Retroaktyvus laikotarpis</b>                     | Draudimo sutartyje apibrėžtas laikotarpis iki sutarties įsigaliojimo datos, kai draudiminė apsauga taikoma dėl tų įvykių, kuriuos sąlygojo Draudėjo veikimas ar neveikimas, dėl kurių atsiranda Draudėjo atsakomybė, ir kurie įvyko per šį laikotarpį, su sąlyga, kad trečiojo asmens pretenzija pateikiama draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu arba pratęstu pretenzijos pareiškimo laikotarpiu. |
| <b>Pratęstas pretenzijos pareiškimo laikotarpis</b> | Draudimo sutartyje apibrėžtas laikotarpis po draudimo sutarties galiojimo pabaigos arba jos nutraukimo, kurio metu BTA suteikia draudiminę apsaugą dėl pareikštos pretenzijos.                                                                                                                                                                                                                        |

## **2. Draudimo objektas**

---

**2.1.** Draudimo objektu yra Draudėjo civilinė atsakomybė prieš trečiuosius asmenis už žalą padarytą jų sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, dėl Draudėjo ūkinės veiklos, susijusios su orlaivių priėmimu ir išleidimu iš oro uosto, oro transporto aptarnavimu (gabenimu), oro eismo valdymu, taip pat dėl defektyvių konstrukcijų, įrengimų ir autotransporto priemonių, neatitinkančių kokybės produktų, kuriuos Draudėjas pateikė į lėktuvą, ne komerciniais tikslais.

## **3. Draudžiamasis įvykis**

---

**3.1.** Draudžiamasis įvykis yra reikalavimo atlyginti žalą pateikimas Draudėjui/Apdraustajam arba BTA už trečiajam asmeniui padarytą žalą dėl netinkamos Draudėjo/Apdraustojų vykdomos oro uosto savininkų ir oro eismo valdymo organų veiklos, jeigu reikalavimas atitinka visas šias sąlygas:

**3.1.1.** pateiktas kaip rašytinė pretenzija arba ieškinys;

**3.1.2.** pareikštas draudimo sutarties galiojimo metu arba per šalių nustatytą pratęstą pretenzijos pareiškimo laikotarpį;

**3.1.3.** pareikštas dėl žalos, kuri atsirado draudimo sutarties galiojimo metu arba per šalių nustatytą terminą, dėl netinkamos Draudėjo/Apdraustojų vykdomos oro uosto savininkų ir oro eismo valdymo organų veiklos;

**3.1.4.** pareikštas dėl netinkamos Draudėjo/Apdraustojų vykdomos oro uosto savininkų ir oro eismo valdymo organų veiklos draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu;

**3.1.5.** pareikštas dėl Lietuvos Respublikos teritorijoje netinkamos Draudėjo/Apdraustojų vykdomos oro uosto savininkų ir oro eismo valdymo organų veiklos, jei teritorijos išplėtimas neapartas draudimo sutartyje;

**3.1.6.** draudėjas pagal galiojančius teisės aktus atsako už žalą.

**3.2.** Vienu draudžiamuoju įvykiu laikomas įvykis, atsiradęs dėl tos pačios priežasties, nepaisant to, kad gali būti pareikšti kelių nukentėjusių trečiųjų asmenų reikalavimai. Jeigu žalos padarymo momento neįmanoma nustatyti, laikoma, kad žala padaryta, kai draudėjui už suteiktas paslaugas buvo sumokėta.

**3.3.** Jeigu nukentėjusiam trečiajam asmeniui žala, atsiradusi dėl draudėjo netinkamai suteiktų paslaugų, padidėjo po to, kai nukentėjęs trečiasis asmuo pareiškė draudėjui ar BTA Taisyklių 3.1. punkte nustatytus kriterijus atitinkantį reikalavimą, vėlesnis reikalavimo atlyginti padidėjusią žalą pateikimas, net jeigu reikalavimas pareikštas pasibaigus Taisyklių 3.1.2. punkte nustatytam terminui, bet ne vėliau kaip 3 metai po žalos padarymo, yra draudžiamasis įvykis.

## **4. Draudimo rizikos**

---

**4.1.** Draudikas draudžia Draudėjo civilinės atsakomybės atsiradimo rizikas, kurios atsiranda dėl atsitiktinių (netyčinių) Draudėjo darbuotojų veiksmų, atliekant jiems savo pareigas, dėl statinių, įrengimų ir kitokio kilnojamojo ir nekilnojamojo oro uosto turto defektų bei dėl netinkamos Draudėjo tiekiamos naudoti/vartoti oro uosto teritorijoje ir orlaiviuose produkcijos, darbų bei paslaugų kokybės.

**4.2.** Draudiko atsakomybės apimtis nustatoma sutartimi, kurioje numatomas oro uosto vienos arba keleto įvairiai suderintų rizikos grupių civilinės atsakomybės draudimas. Šios rizikos skirstomos į tokias grupes:

**4.2.1.** 1 grupė – žala trečiųjų asmenų sveikatai ir/ar turtui; Draudimo apsauga apima draudiminiuosius įvykius, kurie įvyko:

a) patalpų, esančių oro uosto teritorijoje ir/ar oro uostui priklausančiose teritorijose, įvardintose draudimo sutartyje, viduje ir/ar išorėje ir kurių atsiradimą sąlygojo darbai, įsipareigojimai ir/ar suteiktos paslaugos, įvardinti(-os) draudimo sutartyje, susijusios su Draudėjo ūkine veikla;

b) už oro uostui priklausančių teritorijų, kurios buvo įvardintos draudimo sutartyje, ribų, tačiau jie buvo kaip pasekmė

**4.2.1.** (a) p. išvardintų rizikų;

**4.2.1.1.** Draudikas neatsako už:

a) žalą, padarytą turtui, kuris priklauso Draudėjui nuosavybės teise ar jis jį naudoja ir/ar juo disponuoja, tačiau ši išimtis netaikoma tuo atveju, kai žala padaroma antžeminiam transportui, kuris nėra Draudėjo nuosavybė ir kuris yra teritorijoje, įvardintoje draudimo sutartyje, kurioje galioja draudiminė apsauga;

b) žalą, padarytą sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, kuri atsirado dėl visų rūšių vandens bei oro transporto priemonių, priklausančių Draudėjui, naudojimo ir/ar disponavimo. Ši išimtis netaikoma žalos oro transporto priemonėms, priklausančioms tretiesiems asmenims bei esančioms ant žemės, atveju, kuomet Draudėjas pasirinkęs draudiminę apsaugą pagal 4.2.2 p.,

c) žalą, padarytą sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, kuri atsirado kokio nors aviacinio pasirodymo/varžybų (oro slalomas, oro varžybos, oro šou ir t.t.) metu ar pastarųjų įvykių išdavoje. Ši išimtis netaikoma tuo atveju, kai žala atsirado dėl nelaimingo atsitikimo, susijusio su bet kokių konstrukcijų, skirtų žiūrovų patalpinimui šių aviacinių pasirodymų/ varžybų metu, naudojimo, su sąlyga, kad dėl tokių aviacinių varžybų vedimo iš anksto buvo gautas raštiškas Draudiko sutikimas;

d) žalą, padarytą sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, kuri atsirado dėl statinių, konstrukcijų, pastatų, privažiavimo, pravažiavimo ar kitų kelių statybos, išmontavimo, klojimo, rekonstrukcijos ar perplanavimo darbų, atliktų tiek pačio Draudėjo, tiek jo samdytų rangovų/subrangovų (išskyrus paprasti aptarnaujamo remonto darbai, skirti užtikrinti saugų stovį), jei pastariesiems darbams nebuvo gautas išankstinis raštiškas Draudiko sutikimas;

e) žalą, padarytą sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, susijusią su bet kokiais prekėmis, gaminiais ar kitokia produkcija, pagamintų, suremontuotų, pakeistų, pristatytų ar paskirstytų nemokamai Draudėjo, po to, kai pasibaigė Draudėjo pastarųjų produktų naudojimo teisė. Ši nuostata netaikoma maisto produktams, kurie buvo pristatyti apdraustoje teritorijoje, įvardintoje draudimo sutartyje.

**4.2.2.** 2 grupė – žala oro transporto priemonėm ir/ar jų sudedamosioms dalims dėl pastarųjų sugadinimo ir/ar sunaikinimo;

Draudikas, įsipareigoja atlyginti tiesioginę žalą, padarytą trečiųjų asmenų nuosavybėje esančioms oro transporto priemonėms ir/ar jų sudedamosioms dalims (sugadinimas ir/ar sunaikinimas) esant ant žemės ar apdraustoje teritorijoje, įvardintoje draudimo sutartyje, dėl Draudėjo kaltės, jam kontroliuojant ir aptarnaujant pastaraisiais oro transporto priemonės ir/ar jų sudedamąsias dalis.

**4.2.2.1.** Draudikas neatsako už:

a) oro transporto priemonės ir/ar jos sudedamųjų dalių sugadinimą ir/ar sunaikinimą, kuriuos valdo, naudoja ir disponuoja Draudėjas;

b) oro transporto priemonės ir/ar jos sudedamųjų dalių sugadinimą skrydžio (pagal apibrėžimą) metu;

c) žalą, padarytą trečiojo asmens sveikatai (gyvybei) ir/ar kitam turtui, kuris nėra sudedamoji oro transporto priemonės dalis.

**4.2.3.** 3 grupė – žala trečiųjų asmenų sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui, taip pat oro transporto priemonei ir/ar jos sudedamosioms dalims dėl netinkamos produkcijos, pagamintos naudojimui/vartojimui oro transporto priemonių bei jų viduje. Draudikas, įsipareigoja atlyginti tiesioginę žalą, padarytą trečiųjų asmenų sveikatai (gyvybei) ir/ar turtui dėl Draudėjo veikos, susijusios su bet kokio gaminio, prekės ar kitokio produkto tiekimu, naudojimui, vartojimu, pagaminimu, suremontavimu, pakeitimu, kurie buvo patiekti ar paskirstyti nemokamai Draudėjo ar jo darbuotojų. Tai taikoma tik tokiam gaminiui, prekei ar produktui, kurie yra sudedamoji oro transporto priemonės dalis, naudojami oro transporto priemonių ir jų salonuose ar kitaip susiję su oro transporto priemone, ir tik tuo atveju, kai pasibaigė Draudėjo ar jo darbuotojų nuosavybės teisė pastariesiems gaminiams, prekėms ar produkcijai.

**4.2.3.1.** Draudikas pagal p. 4.2.3. neatlygina:

a) žalos, padarytos turtui, kurį valdo, naudoja ir/ar disponuoja Draudėjas, jo darbuotojai ir/ar jų šeimos nariai, o taip pat kartu su bendrą namų ūkį vedantys asmenys;

b) Draudėjo ar jo darbuotojų turėtų išlaidų, susijusių su remontu ar pakeitimu bet kokio gaminio, prekės, produkto, sudedamųjų dalių ar detalių defektų, pagamintų, suremontuotų ar kaip nors pakeistų, pristatytų ar paskirstytų ne- mokamai Draudėjo ar jo darbuotojų.

## **5. Nedraudžiamieji įvykiai**

---

**5.1.** Draudikas neatsako už pretenzijas, susijusias su Draudėjo įsipareigojimais atlyginti žalą, jeigu:

**5.1.1.** žala buvo padaryta dėl Draudėjo (darbuotojų) kaip orlaivio naudotojo(-ų) veiklos; atsakomybė atsirado dėl žalos, padarytos Draudėjo darbuotojams, jų šeimos nariams, o taip pat su jais bendrą namų ūkį vedantiems asmenims;

**5.1.2.** žala susijusi su sutartinių įsipareigojimų nevykdymu bei finansinių nuostolių, tiesiogiai nesusijusių su draudimo objektu;

**5.1.3.** žala susijusi su išlaidomis pakartotinų darbų ar paslaugų, atliktų/suteiktų Draudėjo ar jo darbuotojų dėl nekokybiškų darbų ar paslaugų ištaisymo, o taip pat bet kokių kitų neteisingai atliktų darbų, už kuriuos Draudėjas, jo darbuotojai, rangovai ar subrangovai atsako, ištaisymo (šis apribojimas neeliminuoja nuostolių, atsiradusių vykdant/teikiant tokius darbus/paslaugas, atlyginimo).

**5.2.** Pagal šias taisykles Draudikas neatlygina:

**5.2.1.** žalos, padarytos dėl visuotinių neramumų, karo, pilietinio karo, maišto, sukilimo ar teroristinių veiksmų;

**5.2.2.** neturtinės žalos;

**5.2.3.** žalos, padarytos turtui, kai ją sukėlė laipsniškas temperatūros, dujų, garų, drėgmės poveikis, nutekamieji vandenys, pastatų grybelis, žemės nuošliaužos;

**5.2.4.** žalos, kuri tiesiogiai susijusi su daug energijos turinčiais jonizuojančiais spinduliais (alfa, gama), sklindančiais iš radioaktyvių medžiagų, taip pat su lazerio spinduliais, asbesto, formaldehido gamyba ar panaudojimu;

**5.2.5.** žalos, atsiradusios dėl Draudėjo ar jo darbuotojų tyčinių ar užtraukiančiųjų baudžiamąją atsakomybę veiksmų ar neveikimo;

**5.2.6.** žalos, atsiradusios dėl neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.);

**5.2.7.** žalos, atsiradusios dėl dokumentų (rašytinių, spausdintinių, saugomų magnetinėse laikmenose ar kompiuteryje), materialinių vertybių, pateiktų saugoti ar kontroliuoti, pametimo, sunaikinimo ar praradimo, jei papildomai nebuvo sutarta draudimo sutartyje;

**5.2.8.** žalos (žūtis arba sugadinimas), padarytos oro, sausumos ar kitos rūšies transporto priemonėm, o taip pat pastatams, konstrukcijoms ar kitiems statiniams ir kitokiam turtui, kuris priklauso ar valdomas Draudėjo;

**5.2.9.** žalos, atsiradusios dėl oro transporto priemonių variklių pažeidimo (sugadinimo), kuomet į juos patenka svetimkūniai, kilimo ir/ar nusileidimo metu, o taip pat manevravimo ir stovėjimo Draudėjo oro uoste metu;

**5.2.10.** bet kokios žalos, susijusios su ar atsiradusios statybos montavimo darbų zonoje, visuomeninių renginių/šou (oro slalomas, parodos ar pan.), o taip pat bandomųjų skrydžių eksperimentinėms oro transporto priemonėms bei oro transporto priemonėms po kapitalinio remonto organizavimo metu;

**5.2.11.** žala, padaryta dėl oro uosto dispečerių veikos, jeigu iš anksto nebuvo raštu suderinta su Draudiku;

**5.2.12.** žala susijusi su: Rizikų nuo radiacijos ir radioaktyvaus užteršimo išimties nuostata (atitinka išlygą AVN38A – 1 priedas); Karo, nuvarymo atvejų ir kitų aviacijos pavojų rizikų išimties nuostata (atitinka išlygą AVN48B – 2 priedas); Rizikų, susijusių su triukšmu, užteršimu ir kitais pavojais išimties nuostata (atitinka išlygą AVN46B – 3 priedas); Datų interpretavimo rizikos nuostata (atitinka išlygą AVN2000 – 4 priedas); išskyrus tuos atvejus, kai pretenzija pateikta



Draudėjui dėl triukšmo, aplinkos užteršimo, elektrinių ir elektromagnetinių trukdžių ir susijusi su nuosavybės teisės pažeidimu, dėl nuostolių, padarytų aviakatastrofos (sprogimo, lėktuvo kritimo, susidūrimo) ar avarinės situacijos ore konstatavimo, kaip pasekmė netinkamos oro transporto priemonės eksploatacijos.

**5.2.13.** Draudiko įsipareigojimai, pagal kiekvieną atskirą šių taisyklių p. 4.2.1., 4.2.2., 4.2.3., eliminuoja Draudiko prievolę, kuri atsiranda ar gali atsirasti pagal bet kurią iš grupių, t.y. kiekviena grupė nagrinėjama atskirai, taip, lyg kitos grupių rizikos būtų nedraudžiamos, nepriklausomai nuo to, ar kitų grupių rizikos draustos ar ne.

## **6. Draudimo suma**

---

**6.1.** Draudimo suma nustatoma BTA ir Draudėjo susitarimu ir nurodoma BTA išduotame oro uostų savininkų ir oro eismo valdymo organų civilinės atsakomybės draudimo liudijime.

**6.2.** Draudimo sutartyje gali būti numatyta draudimo suma ir vienam draudžiamajam įvykiui.

## **7. Išskaita**

---

**7.1.** Draudimo sutartyje BTA ir Draudėjas gali sutarti ir dėl išskaitos, kuri gali būti tiek sąlyginė, tiek besąlyginė.

**7.2.** Draudimo sutartyje išskaita gali būti taikoma kiekvienam draudžiamajam įvykiui arba bendrai draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui ir apima tiek žalos atlyginimą, tiek žalos reguliavimo išlaidas.

**7.3.** Išskaita gali būti fiksuota suma arba procentinė dalis nuo draudimo sumos ar būsimų nuostolių.

**7.4.** Išskaita gali būti nustatyta tiek visoms, tiek atskirai kiekvienai draudimo grupei (p. 4.2.1., 4.2.2. ar 4.2.3.).

## **8. Draudimo įmoka**

---

**8.1.** Draudimo įmokos dydis nustatomas BTA ir Draudėjo susitarimu. Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo liudijime.

**8.2.** Šalių susitarimu draudimo įmoka gali būti vienkartinė arba mokama dalimis.

## **9. Draudimo sutarties sudarymas ir įsigaliojimas**

---

**9.1.** Draudimo sutartis sudaroma rašytine forma. Draudimo sutarties sudarymą patvirtina draudimo liudijimas, kuriame privalo būti Civilinio kodekso 6.991 straipsnio 1 dalies 1–12 punktuose nurodyti rekvizitai, taip pat įrašas „Oro uostų savininkų ir oro eismo valdymo organų civilinės atsakomybės draudimo liudijimas (polisas)“ ir nuoroda į Taisykles.

**9.2.** Draudėjas, ketindamas sudaryti draudimo sutartį, jei BTA reikalauja, privalo pateikti raštišką prašymą. Kai Draudėjas pateikia raštišką prašymą sudaryti draudimo sutartį, sudarius draudimo sutartį prašymas tampa su- dėtine draudimo sutarties dalimi.

**9.3.** Sudarant draudimo sutartį, Draudėjas privalo suteikti jam žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudžiamojam įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), jei tos aplinkybės nėra ir neturi būti žinomos BTA, kurias BTA prašo nurodyti raštiškame prašyme arba dėl kurių papildomai teiraujasi raštu, taip pat BTA reikalavimu pateikti turimus dokumentus, svarbius draudimo rizikai įvertinti ir draudimo sutarčiai sudaryti.

**9.4.** Jeigu Draudėjas neįvykdo Taisyklių 9.3. punkte nustatytos pareigos ir BTA, žinodamas tai, vis tiek sudaro draudimo sutartį, BTA negali remtis tuo, kad Taisyklių 9.3. punkte nurodyta pareiga nebuvo įvykdyta.

**9.5.** Draudimo sutartis įsigalioja nuo šalių susitarimu nustatytos dienos, kai Draudėjas sumoka draudimo įmoką arba pirmąją jos dalį, jeigu šalys susitaria, kad draudimo įmoka bus mokama dalimis.

## **10. Draudimo sutarties galiojimo terminas**

---

Draudimo sutartis, jei Draudėjas ir BTA nesutarė kitaip, sudaroma vienerių metų laikotarpiui.

**10.1.** Draudimo sutarties galiojimo termino pradžia ir pabaiga (kalendorinė data), taip pat šalių nustatytas pratęstas pretenzijos pareiškimo ar retroaktyvus laikotarpiai, nurodomi draudimo liudijime.

## **11. Draudimo rizikos padidėjimas ir sumažėjimas**

---

**11.1.** Draudimo rizika padidėja arba sumažėja, kai draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu pasikeičia aplinkybės, tiesiogiai susijusios su grėsmės įvykti draudžiamajam įvykiui padidėjimu arba sumažėjimu, ir jeigu BTA nurodė ją draudimo sutartyje, kaip turinčią įtakos draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui.

**11.2.** Jeigu draudimo rizika padidėja jau sudarius draudimo sutartį, Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo to momento, kai pats apie tai sužinojo ar turėjo sužinoti, raštu pranešti BTA apie draudimo rizikos padidėjimą. Padidėjus draudimo rizikai, BTA turi teisę reikalauti sumokėti papildomą draudimo įmoką

**11.3.** Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu paaiškėja, kad draudimo rizika sumažėjo, Draudėjas turi teisę reikalauti sumažinti draudimo įmoką.

## **12. Draudėjo ir BTA pareigos įvykus draudžiamajam įvykiui**

**12.1.** Draudėjas privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas, raštu pranešti BTA apie kiekvieną reikalavimą atlyginti žalą, jeigu reikalavimas atitinka Taisyklių 3.1. punkte nurodytas sąlygas.

**12.2.** Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas turi imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, laikydamasis BTA nurodymų, jeigu tokie nurodymai Draudėjui duoti.

**12.3.** Be raštiško BTA sutikimo Draudėjas neturi teisės iš dalies ar visiškai pripažinti ar tenkinti reikalavimą atlyginti žalą.

**12.4.** BTA privalo Taisyklių 16 skyriuje nustatyta tvarka atlyginti draudėjui būtinas išlaidas, turėtas vykdant Taisyklių 11.2. punkte nustatytą pareigą.

**12.5.** Draudėjas, kuriam pareiškiamas ieškinys dėl žalos atlyginimo teisme, apie tai nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pranešimo pateikti teismui atsiliepimus į pareikštą ieškinį gavimo dienos, privalo informuoti Draudiką.

**12.6.** BTA ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Draudėjo pranešimo apie pareikštą ieškinį turi teisę pareikalauti, kad Draudėjas įgaliotų BTA paskirtus asmenis atstovauti draudėjo interesams teisme. Jeigu Draudėjo interesams teisme atstovauja BTA paskirti asmenys, BTA Taisyklių 16 skyriuje nustatyta tvarka privalo atlyginti Draudėjui turėtas ir iš jo priteistas bylinėjimosi išlaidas, taip pat atlyginimo už atstovo pagalbą teisme išlaidas. Kai be draudiko įgaliojimo draudėjas teismo procesą vedą per savo pasirinktą advokatą, jo honoraras nėra atlyginamas. Bylinėjimosi išlaidos yra priskaičiuojamos prie draudimo išmokos ir išskaičiuojamos iš draudimo sumos, jeigu tai nurodyta draudimo sutartyje.

**12.7.** Jeigu Draudėjas neįvykdo Taisyklių 12.5. ir 12.6. punktuose nustatytų pareigų, BTA neprivalo Draudėjui atlyginti išlaidų, numatytų Taisyklių 12.6. punkte.

### **13. Žalos dydžio nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo tvarka. Dvigubo draudimo sąlygos**

Draudimo išmoka gali būti mokama tik nustačius draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes ir žalos dydį. Teisę kreiptis dėl draudimo išmokos išmokėjimo turi Draudėjas ir (ar) nukentėjęs trečiasis asmuo.

**13.1.** Draudimo išmokos dydį nustato BTA, atsižvelgdamas į padarytos žalos dydį. Žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į Civilinio kodekso ir kitų teisės aktų nuostatas.

**13.2.** Kai teismas yra priėmęs sprendimą ar nutartimi patvirtinęs taikos sutartį civilinėje byloje pagal nukentėjusio trečiojo asmens ieškinį Draudėjui dėl žalos atlyginimo, žalos dydis nustatomas atsižvelgiant į įsiteisėjusį teismo sprendimą arba įsiteisėjusią teismo nutartį, patvirtinančią taikos sutartį.

**13.3.** Draudimo sutarties šalys atskiru susitarimu gali nustatyti, kad padarytos žalos dydį nustatys draudimo sutarties šalių paskirti nepriklausomi ekspertai. Šiuo atveju šalių susitarimu nustatomos nepriklausomų ekspertų skyrimo, jų darbo apmokėjimo, tyrimo atlikimo ir išvadų pateikimo tvarką.

**13.4.** Draudimo išmoka negali viršyti draudimo sumos ir žalos dydžio, išskyrus atvejus, nurodytus Civilinio kodekso 6.1013 straipsnyje. Jeigu draudimo sumos nepakanka draudimo išmokoms visiems reikalavimų teisę į draudimo išmoką turintiems asmenims išmokėti, draudimo išmoka mokama proporcingai kiekvieno asmens patirtos žalos dydžiui.

**13.5.** Jeigu draudėjas arba apdraustasis nesutinka su tuo, kad BTA pripažintų trečiųjų asmenų reikalavimus pagrįstais, taikiai susitartų su trečiaisiais asmenimis arba patenkintų jų reikalavimus, tai dėl šio nesutikimo atsiradusių papildomų išlaidų (įskaitant palūkanas) draudikas neapmoka.

**13.6.** Įvykus draudžiamajam įvykiui ir nustačius, kad Draudėjo civilinė atsakomybė apdrausta oro uosto savininkų ir oro eismo valdymo organų atsakomybės draudimu kelių draudikų, kiekvieno BTA mokama draudimo išmoka sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį.

### **14. Draudėjo kreipimasis į draudiką dėl draudimo išmokos išmokėjimo nukentėjusiam trečiajam asmeniui**

**14.1.** Draudėjas privalo pateikti BTA šiuos dokumentus arba jų kopijas, kad būtų išmokėta draudimo išmoka nukentėjusiam trečiajam asmeniui:

**14.1.1.** Draudėjo užpildytą BTA nustatytos formos prašymą išmokėti draudimo išmoką;

**14.1.2.** dokumentus apie Draudėjo suteiktas paslaugas, dėl kurių atsirado žala, jų aplinkybes, padarinius ir žalos dydį;

**14.1.3.** nukentėjusio trečiojo asmens reikalavimą atlyginti žalą kartu su dokumentais, pateiktais Draudėjui.

**14.2.** BTA privalo išmokėti draudimo išmoką per Draudimo įstatymo 96 straipsnio 2 dalyje nustatytą terminą. Šiame punkte nustatytais terminais draudikas neišmokėjęs draudėjui draudimo išmokos moka 3 procentus metinių palūkanų už uždelsta laikotarpį išmokėti draudimo išmoką.

**14.3.** BTA, dėl savo kaltės praleidęs draudimo išmokos mokėjimo terminą, moka Draudėjui arba nukentėjusiam trečiajam asmeniui įstatymų ar šalių susitarimu nustatytus delspinigių ir (ar) palūkanas.

**14.4.** Jeigu praėjus Taisyklių 14.2. punkte nustatytam terminui draudimo išmoka neišmokama arba nepradedama mokėti, BTA raštu privalo informuoti Draudėją, nukentėjusį trečiąjį asmenį ir motyvuotai nurodyti draudimo išmokos nemokėjimo priežastis.

**14.5.** Draudėjo ar nukentėjusio trečiojo asmens reikalavimu BTA privalo nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo reikalavimo gavimo, raštu pateikti išsamią informaciją apie draudžiamąjį įvykio tyrimo eigą ir leisti Draudėjo ir (ar) nukentėjusio trečiojo asmens paskirtam atstovui stebėtojo teisėmis dalyvauti nustatant žalos dydį.

### **15. Nukentėjusio trečiojo asmens tiesioginio reikalavimo teisė**

**15.1.** Nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę tiesiogiai reikalauti, kad BTA, sudaręs su Draudėju draudimo sutartį, išmokėtų draudimo išmoką. Kad būtų išmokėta draudimo išmoka, nukentėjęs trečiasis asmuo privalo pateikti BTA šiuos dokumentus arba jų kopijas:

**15.1.1.** nukentėjusio trečiojo asmens reikalavimą išmokėti draudimo išmoką;

**15.1.2.** dokumentus apie Draudėjo netinkamai atliktus įsipareigojimus vykdant oro uosto savininkų ir oro eismo valdymo organų veiklą, dėl kurių atsirado žala, jų aplinkybes ir padarinius.

**15.2.** Būtinios sąlygos, kad būtų įgyvendinta tiesioginio reikalavimo teisė, yra draudžiamąjį įvykio fakto buvimas, žalos dydžio nustatymas ir aplinkybė, kad Draudėjas nukentėjusiam trečiajam asmeniui nėra atlyginęs žalos arba yra atlyginęs tik jos dalį.

**15.3.** Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo pasinaudoja tiesioginio reikalavimo teise, nustatyta Taisyklių 14.1. punkte, draudėjo ir BTA teisės ir pareigos, nustatytos Taisyklių 13 skyriuje, išlieka.

#### **16. Draudimo išmokos mokėjimas draudėjui**

---

**16.1.** Jeigu Draudėjas yra atlyginęs nukentėjusiam trečiajam asmeniui žalą, draudimo išmoka mokama Draudėjui tik tada, jeigu jis buvo gavęs BTA sutikimą atlyginti žalą arba įrodo, kad BTA nepagrįstai sutikimo nedavė.

**16.2.** Jeigu draudėjas yra atlyginęs nukentėjusiam trečiajam asmeniui dalį žalos, draudimo išmoka mokama draudėjui tik tada, jeigu Draudėjas buvo gavęs BTA rašytinį sutikimą atlyginti žalą arba įrodo, kad BTA nepagrįstai nedavė sutikimo, ir jeigu BTA nukentėjusiam trečiajam asmeniui yra išmokėjęs draudimo išmoką dėl neatlygintos žalos dalies.

#### **17. Draudėjo išlaidų atlyginimas**

---

**17.1.** Draudėjo išlaidos, nurodytos Taisyklių 12.4. ir 12.6. punktuose, atlyginamos tik išmokėjus draudimo išmoką.

**17.2.** Atlyginamos išlaidos, nurodytos Taisyklių 12.4. ir 12.6. punktuose, kartu su draudimo išmoka gali viršyti draudimo sumą tik Civilinio kodekso 6.1013 straipsnyje nustatytu atveju.

**17.3.** Draudėjo išlaidos, turėtos siekiant sumažinti žalą arba stengiantis jos išvengti, neatlyginamos, jeigu vėliau paaiškėja, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudžiamasis įvykis. Draudėjo išlaidos, turėtos laikantis BTA nurodymų (Taisyklių 12.2. punktas), yra atlyginamos net ir tuo atveju, jeigu vėliau paaiškėja, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudžiamasis įvykis.

**17.4.** Draudėjo išlaidos, numatytos Taisyklių 12.6. punkte, atlyginamos tik tada, jeigu Draudėjo interesams teisme atstovavo BTA paskirti asmenys. Šios išlaidos atlyginamos net ir tuo atveju, jeigu vėliau paaiškėja, kad reikalavimas atlyginti žalą buvo nedraudžiamasis įvykis.

# ORO UOSTŲ SAVININKŲ IR ORO EISMO VALDYMO ORGANŲ CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS

## Priedai

### **1 PRIEDAS. RIZIKU NUO RADIACIJOS POVEIKIO IR RADIOAKTYVAUS UŽTERŠIMO IŠIMČIU NUOSTATA (ATITINKA IŠLYGA AVN38A)**

1. Nedraudžiamieji įvykiai ir draudimo išmokos nemokamos dėl:

a) bet kokios žalos, padarytos trečiųjų asmenų sveikatai (sužeidimas, kūno sužalojimas, mirtis ar pan.) ir/ar turtui, kuri atsirado dėl tiesioginio jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo poveikio, o taip pat kaip pastarųjų reiškinių pasekmė,

b) bet kokios atsakomybės dėl tiesioginio jonizuojančios radiacijos ar radioaktyvaus užteršimo poveikio, o taip pat kaip pastarųjų reiškinių pasekmė.

2. Praradimas, sunaikinimas, žala, atsakomybė, išlaidos, kurios būtų atlygintos pagal Sutartį nesant 1 punkto sąlygų ir kurių tiesioginė arba netiesioginė priežastis arba viena iš priežasčių yra jonizuojanti radiacija arba radioaktyvus užteršimas nuo bet kokių radioaktyviųjų medžiagų jas gabenant kaip krovinį pagal Tarptautinės oro transporto asociacijos (International Air Transport Association) taisykles, atlyginamos (pagal kitas šios Sutarties sąlygas), laikantis šių sąlygų:

a) draudikas atsako tik tuo atveju, kai yra išankstinis jo raštiškas sutikimas ir jeigu bet kokių radioaktyviųjų medžiagų gabenimas bet koku požiriu patenkina Tarptautinės oro transporto asociacijos reikalavimus, susijusius su gabenimu oro transportu tokių daiktų, kuriems taikomi apribojimai;

b) bet koks ieškinys ar pretenzija, pareikšta Draudėjui dėl žalos, atsiradusios kaip pasekmė kažkokios katastrofos ar avarijos, įvykusios draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, o taip pat panašus pobūdžio Draudėjo ieškinys, pateiktas Draudikui ar jo teisii perėmėjui ne vėliau kaip per 3 metus po įvykio, kuris įtakojo pretenziją (ieškinį), atsiradimo datos;

c) radioaktyvaus užteršimo lygis viršija žemiau pateiktoje skalėje nustatytą maksimaliai leistiną lygį:

| Spinduliavimo šaltiniai                                                            | Maksimaliai leistinas paviršiaus radioaktyvus užteršimas (vidutiniškai paviršiaus plotui, nedidesniam kaip 300 cm <sup>2</sup> ) |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Beta- ir gama- spinduliavimo šaltiniai, o taip pat mažai toksiški alfa – šaltiniai | ne daugiau 4 bekerelių/cm <sup>2</sup> (104 mikrobiuri/cm <sup>2</sup> )                                                         |
| Visi kiti alfa – spinduliavimo šaltiniai                                           | ne daugiau 0.4 bekerelių/cm <sup>2</sup> (105 mikrobiuri/cm <sup>2</sup> )                                                       |

d) draudimo sutartį, sudarytą šių Sąlygų 2-jo punkto sąlygomis, Draudikas gali nutraukti bet kada, pranešęs apie tai raštu Draudėjui prieš septynias dienas.

### **2 PRIEDAS. KARO, NUVARYMO ATVEJU IR KITŲ AVIACIJOS PAVOJU RIZIKU IŠIMTIES NUOSTATAI (ATITINKA IŠLYGA AVN48B)**

Draudimo sutartis negalioja nuostoliams, atsiradusiems dėl:

a) karo, agresijos, išorės priešų karo veiksmų (nepriklausomai paskelbtas karas ar ne), pilietinio karo, riaušių, revoliucijos, maišto, karinės padėties veiksmų, veiksmų, bandant užgrobti valdžią, karinio perversmo būdu ar kitaip neteisėtai užgrobusių valdžią asmenų arba organų veiksmų;

b) bet kokio ginklo, kuriuo buvo panaudotas atominis arba branduolinis skilimas ir/ar sintezė, arba bet kokia panaši reakcija, arba radioaktyviosios jėgos ir medžiagos poveikio;

c) streikų, neramumų, civilinių riaušių ir darbo drausmės pažeidimų;

d) bet kokių vieno ar keleto asmenų veiksmų, siekiant politinių arba teroristinių tikslų, nepriklausomai nuo to ar šie asmenys yra suverenių valstybių agentai, ir ar tokiais veiksmais žala buvo padaryta atsitiktinai ar sąmoningai;

e) bet kokių piktavališkų ar sabotazo aktų;

f) bet kokios vyriausybės (civilinės, karinės arba esančios de facto) arba valstybinės bei vietos valdžios potvarkio konfiskuoti, nacionalizuoti, užgrobti, sulaikyti, areštuoti, rekvizuoti;

g) nuvarymo arba bet kokio užgrobimo, arba neteisėto naudojimosi orlaiviu arba jo ekipažu skrydžio metu (įskaitant bet kokią bandymą užgrobti arba naudotis), kai tai padaro bet koks asmuo arba asmenys, esantys orlaivyje ir veikiantys nesant Draudėjo sutikimo.

Be to, pagal sutartį (draudimo liudijimą neatlyginami nuostoliai, atsiradę tada, kai dėl bet kurios iš aukščiau minėtų priežasčių orlaivio nekontroliuoja ar nevaldo Draudėjas.

Draudėjo kontrolė laikoma atstatyta, jeigu orlaivis sėkmingai grąžinamas Draudėjui skrydžio lauke, esančiame geografinėje vietovėje, kurios ribos nustatytos draudimo liudijime ir šis orlaivis visiškai tinkamas naudoti (tokio sėkmingo sugrąžinimo sąlyga yra orlaivio pastatymas su išjungtais varikliais nesant bet kokios prievartos).

### **3 PRIEDAS. RIZIKU, SUSIJUSIU SU TRIUKŠMU, UŽTERŠIMU IR KITAIŠ PAVOJAIS IŠIMTIES NUOSTATAI (ATITINKA IŠLYGA AVN46B)**

1. Pagal draudimo sutartį neatlyginama tiesiogiai ar netiesiogiai atsiradusios žalos arba kaip pasekmė dėl:

a) triukšmo (kurį girdi ar negirdi žmogaus ausis), vibracijos, garsinio smūgio ar kitokių reiškinių, susijusių su išvardintais aukščiau;

b) kokio nors užteršimo ar užkrėtimo;

c) elektros ir elektromagnetinių trikdžių bei spinduliavimo;

d) nuosavybės sugadinimo ir/ar sunaikinimo (išskyrus atvejus, kai žala buvo lėktuvo katastrofos pasekmė (sprogimo, lėktuvo kritimo, susidūrimo) arba užregistruotos avarinės situacijos skrydžio metu).

1. Draudimo sutarties sąlygos dėl Draudiko pareigos atlikti tyrimą arba ginti teisme pretenzijos pareiškimo atveju negalioja, o Draudikas neprivalo ginti:

a) pagal pretenzijas ir ieškinius, kurie yra išimtis pagal 1 punktą, o taip pat

b) pagal ieškinį ar ieškinius, kurie pareiškiami kartu (bendrai) su ieškiniais dėl 1 punkte išvardintų veiksmų (tokios pretenzijos žemiau vadinamos "sumaišytos rizikos").

2. Esant sumaišytoms rizikoms, Draudikas atlygina Draudėjui (esant žalos įrodymams ir laikantis nustatytų draudimo sutartyje atsakomybės limitų) tą žemiau išvardintų piniginių sumų dalį, kuri gali būti priskirta ieškiniams ir pretenzijoms, atlyginamoms pagal šią sutartį:

a) piniginių sumų, priteistų mokėti Draudėjui kaip žalos atlyginimą, ir

b) Draudėjo turėtų teismo gynybos išlaidų ir sąnaudų.

3. Jokia iš aukščiau minėtų aplinkybių nėra susijusi su išskirtine išlyga dėl „Rizikų nuo radiacijos poveikio ir radioaktyvaus užteršimo išimčių nuostatų“ arba kitomis išskirtinėmis išlygomis (nuostatomis), pridedamomis prie šių taisyklių arba esančios draudimo sutarties dalimi.

### **4 PRIEDAS. DATŲ INTERPRETAVIMO RIZIKOS NUOSTATA (ATITINKA IŠLYGA AVN2000)**

Pagal draudimo sutartį netenkinamos/neatlyginamos bet kokio pobūdžio pretenzija, žala, kūno sužalojimas, nuostoliai, išlaidos ar atsakomybė (pagal sutartį, deliktinė, dėl neatsargumo, produkto ar paslaugų kokybės, suklaidinimo, apgavystės ar kito), kilusi/atiradusi (dalinai ar visiškai, tiesiogiai ar kaip pasekmė) dėl:

a) kompiuterio ar jo sudedamųjų dalių, programinės įrangos, integralinės schemos, mikroschemos, informacinių technologijų ar sistemų (tiek esančių Draudėjo, tiek trečiojo asmens nuosavybėje) sutrikimų ar sugedimų, tikslai ir visiškai apdorojant, keičiant metus, datą, laikinus duomenis ar informaciją susijusių su:

– metu pasikeitimo iš 1999 į 2000; ir/ar

– datos pasikeitimas iš 1999 08 21 į 1999 08 22; ir/ar

– bet kokių kitų metų, datos ar laiko pasikeitimų;

nepriklausomai nuo to, ar žala/nuostolis atsirado metų, datos ar laiko pasikeitimo metu, iki ar po jo.

b) bet kokie pakeitimai, modifikacijos ar bandymas atlikti pakeitimą ar modifikuoti bet koki kompiuterinį įrengimą, programinę įrangą, integralinę schemą, mikroschemą ar informacinių technologijų, sistemų (esančių Draudėjo ar trečiųjų asmenų nuosavybėje), laukiant ar atsakant į metų, datos ar laiko pasikeitimus, kokios nors rekomendacijos ar paslaugos, susijusios su pastaraisiais pakeitimais ar modifikacija;

c) negalėjimo naudoti kokio nors įrengimo ar bet kokio kito turto Draudėjo ar trečiojo asmens neveikimo ar priimto sprendimo pasėkoje dėl metų, datos ar laiko pasikeitimo.

Bet kokia pretenzija ir/ar žala, atsiradusi aukščiau išvardintų įvykių pasėkoje, nebus nagrinėjama Draudiko pagal šias taisykles.